

§ Pohjanmaan maakuntastrategia 2026–2029

Maakuntahallitus 13.4.2026 § 35:

Pohjanmaan maakuntastrategian laadinta käynnistettiin maakuntahallituksen päätöksellä 14.10.2024. Maakuntastrategiaan sisältyy useita lakisääteisiä dokumentteja:

- Maakunnan kehittämisen pitkän aikavälin strategiset tavoitteet
- Maakuntaohjelma 2026–2029
- Älykkään erikoistumisen strategia
- Maakuntaohjelman vaikutusten arviointi ja ympäristöselostus.

Pohjanmaan maakuntastrategian lähtökohtana on luoda perusta ekologisesti, sosiaalisesti, kulttuurisesti ja taloudellisesti kestäväälle Pohjanmaalle. Vuoteen 2050 ulottuvien pitkän aikavälin strategisten tavoitteiden lähtökohtina ovat Agenda 2030 -toimenpideohjelman tavoitteet sekä Pohjanmaan toimijoiden yhdessä muodostama toivottu tulevaisuuskuva. Vuodet 2026–2029 kattavassa maakuntaohjelmassa tarkennetaan pitkän aikavälin tavoitteita ja niiden toteuttamista (laki alueiden kehittämisestä ja Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan toimeenpanosta 756/2021). Maakuntaohjelmaan integroidaan myös älykkään erikoistumisen strategia, joka keskittyy erityisesti kasvua ja innovaatioita edistäviin tavoitteisiin ja ohjaa rakennerahastovarojen käyttöä. Lisäksi maakuntastrategiaan sisältyy lakisäätäinen maakuntaohjelman vaikutusten arviointi ja ympäristöselostus (laki viranomaisten suunnitelmien ja ohjelmien ympäristövaikutusten arvioinnista 200/2005).

Pohjanmaan liiton maakuntahallitus päätti 8.12.2025 asettaa maakuntastrategian luonnoksen ja ympäristöselostuksen julkisesti nähtäville 15.12.2025–30.1.2026 viranomaisten suunnitelmien ja ohjelmien ympäristövaikutusten arvioinnista annetun lain (200/2005) mukaisesti. Lisäksi Pohjanmaan kunnille, Pohjanmaan hyvinvointialueelle, Pohjanmaan ja Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksille ja muille keskeisille sidosryhmille päätettiin lähettää lausuntopyyntö.

Maakuntahallitus käsitteli lausuntojen ja mielipiteiden pohjalta tehtyjä merkittävimpiä muutoksia kokouksessaan 23.2.2026 ja antoi kommenttinsa strategian viimeistelyä varten. Maakuntastrategia on viimeistelty kommenttien pohjalta. Merkittävimmät muutokset maakuntahallituksessa 8.12.2025 käsiteltyyn versioon verrattuna on merkitty punaisella värillä. Lisäksi strategiaan on tehty pienempiä teknisluontoisia muutoksia ja tekstiä on jossain määrin lyhennetty erityisesti Yritteliäs Pohjanmaa -teemassa.

Kokouksessa aluekehitysasiantuntija Irina Nori esittelee maakuntahallituksen jäsenten lähettämät kommentit ja ehdotuksen niiden huomioimisesta strategia-asiakirjassa.

Valmistelija: aluekehitysasiantuntija Irina Nori, puhelin 044 032 0644.

Liitteet:

Pohjanmaan maakuntastrategia 2026–2029 (luonnos 6.3.2026)
Pohjanmaan maakuntaohjelma 2026–2029 Ympäristöselostus

Maakuntahallituksen jäsenten antamat kommentit ja ehdotus niiden huomioimisesta strategia-asiakirjassa

Maakuntajohtajan päätösehdotus:

Maakuntahallitus päättää ehdottaa, että maakuntavaltuusto hyväksyy Pohjanmaan maakuntastrategian 2026–2029 ja maakuntaohjelman ympäristöselostuksen.

Päätös:

Sebastian Lassila saapui kokoukseen asian käsittelyn aikana klo 9.12.

Rebecca Åkers teki Sanna Halosen kannattamana esittelijän ehdotuksesta poikkeavan vastaehdotuksen maakuntastrategia-asiakirjan sivulle 3 ja sivulle 22:

Uuden osaamisen ja automaation, datavetoisen arvonluonnin, terveyden, energiateknologian sekä kiertotalouden innovaatioiden avulla rakennamme uusia kilpailuetuja.

Koska asiasta oli annettu esittelijän ehdotuksesta poikkeava vastaehdotus, suoritettiin äänestys, jossa esittelijän ehdotusta (jaa) kannatti kymmenen (10) maakuntahallituksen jäsentä (Ollikainen, Anttila, Backman, Brännbacka-Brunell, Hagnäs, Gammelgård, Kärr, Viinämäki, Aro, Lassila) ja vastaehdotusta (ei) kannatti kaksi maakuntahallituksen jäsentä (Åkers, Halonen).

Äänestyksen jälkeen maakuntahallituksen päätökseksi tuli esittelijän päätösehdotus lisäyksellä, että strategia-asiakirjan tekstiin voidaan tehdä teknisiä ja mahdollisia käänkövirheiden korjauksia.

Liitteet:

Pohjanmaan maakuntastrategia 2026–2029 (13.4.2026)
Pohjanmaan maakuntaohjelma 2026–2029 Ympäristöselostus

Päätösehdotus:

Maakuntavaltuusto päättää hyväksyä Pohjanmaan maakuntastrategian 2026–2029.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.